

Salvátor 31.1.2021, Filipským 4,4-7

Radujte se v Pánu vždycky, znovu řeknu: radujte se! Vaše mírnost ať je známa všem lidem. Pán je blízko. O nic nebudte úzkostliví, ale ve všem oznamujte Bohu své žádosti v modlitbě a prosbě s děkováním. A pokoj Boží, který převyšuje všechno porozumění, bude střežit vaše srdce a vaše myšlenky v Kristu Ježíši.

Radujte se v Pánu vždycky – tohle apoštolovo pozvání do radosti patří mezi slova, která umožňují vynořit se a nadechnout. Když má člověk pocit, že se to na něj valí ze všech stran, že se propadá a že to všechno trvá hodně dlouho, chtějí se nám taková slova stát darovanou a nečekanou vzpruhou. Vynesou nad hladinu a umožní znova se pořádně nadechnout, zorientovat se a zjistit, že na tom nejsme tak bídně, jak okolnosti napovídaly. Apoštolova pobídka není instrukce pro nějaký křesťanský *keep smiling*, jalový optimismus, který vytěšňuje tíže životních průšvihů, ale právě v těch tížích a průšvících je darovaná vzpruha. Nechme se tedy dnes povznést – či nadnést právě tímhle slovem:

Radujte se v Pánu vždycky. A abyste to nezapomněli a vzali to vážně, zopakují to ještě jednou: *opět pravím, radujte se.*

Z čeho prýští síla apoštolovy výzvy? Pavel nepronáší svá slova ve shromáždění plném dychtivých posluchačů, ale píše z kriminálu. Zas jednou ho zavřeli. Ale radost mu udělalo, že si na něj sbor ve Filipis vzpomněl a do toho vězení vypravili posly s finanční a materiální pomocí. *Velmi jsem se v Pánu zaradoval, že se zas zazelenala vaše péče o mne*, napíše vzápětí. Kdyby znal Svátku Karáska, mohl si zazpívat: „...vtom mi píšou, že budou při mně stát, jak ty řádky jen dovedou hřát...“ Síla apoštolovy radosti je taková karáskovská. A od filipských křesťanů té solidarity zažil Pavel víc, než Svátka v 70. letech od evangelíků. Ve svém soužení to apoštol vidí jasně: Myslíte na mne. Nedali jste si nakukat, že mé pronásledování znamená, že dělám něco nepatřičného. Projevili jste bratrskou sounáležitost – a to je důvod k radosti.

Díky za všechny „balíky se startkami“. Já mám radost z vás, a vy se radujte taky – a to...

...v Pánu. Mohou-li se slova jako *radujte se* stát vzpruhou, která nadnáší, není jen díky tomu, že jsou o radosti, ale díky tomu, že ta radost má svůj zdroj, pramen, své kořeny v Pánu. V Kristu. V příběhu toho, který solidárně sdílel radost Božího Království, rozdával život proměňující energii jeho blízkosti, vytvářel společenství radosti pro plačící, odmítané i pronásledované. A přitom ho všelijací obránci náboženských tradic a mocenských pozic ocejchovali jako narušitele

– semlel ho zmanipulovaný soud a skončil na kříži. Ale nebeský Otec mu solidárně zůstal nablízku, třetího dne ho vyvedl z hrobu – a všem zklamaným a beznadějným ho představil jako novou Příležitost. Jako Šanci, s níž už nikdo nepočítal. Jako Naději, kterou nese mele ani smrt. Na tohoto Pána – vítězného navzdor předchodí bezmoci – Pavel myslí, když říká *radujte se v Pánu*. Tady má zdroj jeho

dnešní *radujte se*. A proto ho dokáže povědět navzdor vlastní, po lidsku viděno tíživé situaci, kdy má navrch bezprávi vlivných nebo lhostejnost těch, kdo se od potřebných odvracejí.

Radujte se. Jako společenství shromážděné kolem příběhu Ježíše Krista se s radostí ujímejte toho, čemu on prošlapal cestu a čím i vás nepochybně obdarovává. A jako sbor, společenství víry se můžete v Pánu radovat *vždy* – tj. za každých okolností. Navzdor tomu, že momentálně mají navrch poměry deprimující, vysilující. Navzdor všemu, co tlačí pod hladinu, *radujte se v Pánu*. Vždyť i teď *kalich můj oplývá, přijímej*.

Chybí-li takovýhle zdroj, pramen, nebo když tomu Pánu takhle přestaneme rozumět, bývá dřív či později veta i po radosti. Začne se to projevovat nedostatkem vděčnosti, zakyslostí, nadáváním. Pokračuje lacinou náchylností k přesvědčení, že všechno je špatně, popř. kdo všechno nás ohrožuje, a vrcholí to tím, že potřebným bližním se nepřeje ani pomoc ani jejich potřebnost... Momentální česká náchylnost k těmto postojům, zdá se, projevuje se čím dál víc. Tak jak trvá epidemie, mizí solidarita a roste frustrace. Psychologové vám vysvětlí, že je to přirozené. Apoštol, ten hodí tohle lano, nadnášející pozvání *radujte se v Pánu*. A protože čerpá z jiných zdrojů než psychologové zkoumající zákonitosti společenské frustrace, pokračuje pozváním k nesobecké vstřícnosti: Když svou radost můžete čerpat ze zdrojů, jakým je váš živý Pán, dejte jejího ovoce okusit lidem kolem sebe. *Mírnost, tj. vlídnost a otevřenost vaše známa buď všem lidem.* Radost v Pánu Kristu není tedy sobecká, ale právě proto, že vyrůstá z Pána, je ohleduplná, otevřená a vstřícná. Empatická. Neválcuje druhé jako to dokážou rozdvádění věřící. Vnímá důvody jejich smutku, starostí či úzkostí – a nese je spolu s nimi. Radost v Kristu se stává ozvěnou, která proznívá do nesnází a bolestí a frustrací, jak je zrovna poměry toho světa kolem lidem přinášejí. Všimá si důvodů beznaděje, neodvrací se od nich, ale stává se tichým souputníkem těm, kdo se zatím topí a žádné záchranné lano široko daleko nevidí.

A přitom zůstává **osvobodivá**, protože je ozvěnou vysvobození v Pánu. Přičemž osvobodivá radost začíná podle apoštola tím, že se nenecháme spoutat starostmi o vezdejší živobytí. *Nepečujte*, pokračuje apoštol, a tím už zas oslovuje nás. Sbor, jemuž nabídl zdroj radosti. Pečování, to se jak známo týká vezdejšího živobytí a jeho zajištění.

A doba covidová udělala ze starostí o vezdejší živobytí leckomu neřešitelný uzel. Kdo přišel o práci, spadl do dluhové pasti, nebo se mu zhroutil podnikatelský projekt, do nějž dal první poslední, ten ví, že jsou to kleště, které se podepisují nejen na ztrátě každodenní radosti, ale i na vztazích partnerských, péči o děti a mnoha dalších záležitostech. Tváří v tvář takové realitě nezbyvá než připustit, že starost o zajištění života vezdejšího nás pro sebe zajmou daleko spolehlivěji, než apoštolské "radujte se".

Když apoštol napíše o *nic nepečujte*, neříká, hodte všechno za hlavu, nějak bylo, nějak bude. Spíš mu jde zas o to nabídnout, kudy dál. Připomíná svého a našeho Pána jako vysvobození i z tohoto sevření. Ze spoutanosti starostmi, které berou radost, z vysilující tíže, když vlečeš balík čím dál větší problémů a světlo na konci tunelu nevidět. Ten Pán to nevyřeší ani lusknutím prstů ani mávnutím kouzelné hůlky. Ale můžeš mu to všechno svěřit. S důvěrou, že jestli někde potkáváme skutečnou empatii, obnovující předivnou moc blízkosti, jež drží a nadnáší, je to právě u tohoto Pána. Vždyť on sám byl solidárně nablízku právě těm, kdo byli spoutáni a světlo na konci tunelu už dávno přestali vyhlížet.

Jemu to všechno předložte jako prosbu, jako modlitbu, která s důvěrou vylévá své srdce, všechnu tíži, beznaděj, co se v srdci roztahují, aby v něm bylo místo pro radost, nebo aspoň její ozvěnu...

...a **pokoj Boží**, dodá apoštol jako slovo požehnání na závěr. Protože tam, kde si necháme otevřít výhledy svobody, darované živým Kristem, tam se otevírá prostor pokoje. Navenek se přitom stále nic nezměnilo. Doba covidová dál pokračuje. Apoštol dál sedí ve vězení. Filipští křesťané musí mezitím čelit pomluvám a útokům od nepřátelsky naladěného okolí i nájezdům agresivních konzervativců, jimž apoštol Pavel jako svědek Kristův vůbec nebyl po chuti. A přece jsme během těch několika veršů apoštolského poselství směli ujít spolu s filipskými křesťany obrovský kus cesty: od životního rozpoložení, jemuž diktuje tíže přítomné chvíle – k radosti, která umožňuje vynořit se nad hladinu neúspěchů, frustrací a zatrpklostí. Od sobecké ustrašenosti k vstřícnému milosrdenství. Od sevření starostmi – k životu svobodnému. Od beznaděje – k výhledu, který bychom si jinak sotva dovedli představit. Takhle nějak funguje ten *pokoj, který převyšuje všeliký rozum lidský*. Pavlova i našemu Pánu za to buď dík a chvála. Amen.

Fp 4,4-7 Salv 31.1.2021

Píseň 196,1+3

In: Naše duše s touhou vzhlíží k Hospodinu, on je naše pomoc, náš štít. Z něho se raduje naše srdce, my doufáme v jeho svaté jméno. Tvoje milosrdenství buď, Hospodine, s námi; na tebe s důvěrou čekáme! Amen (Ps 33,20-21)

Píseň 33 (Rozveselte se v Hospodinu)

Modlitba

Jsi náš štít, Vysvoboditeli, jsi balzám duši, když svírají obavy, zda a kam dojdeme. Jsi dárce veselí proti každé unařikanosti, jsi svoboda od strachu, ať už svírá oprávněně nebo ne. Těm, kteréš' zavolaal na cestu víry, dáváš radost a do srdce vléváš neotřesitelnou důvěru. Vděčně si připomínáme tyto dary, a ještě víc tvého Krista, který to vše s nasazením vlastního života dosvědčil a stvrdil. A když se nám radost z tvých skutků a věrnosti vytrácí a my podléháme panikám a iluzím naší doby, přece oslov zvěstí, jež uvede věci na pravou míru a do srdce vleje důvěru a radost. Amen.

1. čtení Jer 31,10-13

Píseň 627 (Má duše Boha velebí)

kázání

Píseň 406 (Chval Pána svého písni)

Ohlášení

Během ohlášení bylo čteno

[poselství SR k situaci v Bělorusku](#)

Přímluvy (Kyrie)

Když jsi nás oslovil evangeliem své radosti, Pane, prosíme za toto společenství víry, za sbor – ať se nám radost z evangelia stává mocí, která nadnáší. Umožňuje vynořit se a nadechnout, když se topíme ve starostech, bolestech, samotě, neporozumění. *Pane smiluj, se Kyrie eleison*. Za lidi vyčerpané – bez východiska – bez práce – bez perspektivy – za frustrované, plné zloby zapšklosti a sobectví. Necht' k nim z církve zaznívá hlas empatický, solidární, osvobodivý. *Pane smiluj, se Kyrie eleison*. Za běloruskou společnost, za ty, kdo zápasí proti zvlí a násilí tamějšího režimu. Za vězněné, bité i za ty, kdo se o ně doma bojí, za křesťany a občany Evroipy, abychom v této věci nezůstávali lhostejní. *Pane smiluj, se Kyrie eleison*. Za pokoj a mír. Za větší míru soucitu a spravedlnosti pro ty, kdo zůstávají na okraji společnosti. Za moudrost a pokoru pro ty, kteří jsou u moci. *Pane smiluj, se Kyrie eleison*.

Otče náš

Poslání Mt 6,31-33

požehnání Fp 4,7

A pokoj Boží, převyšující každé pomýšlení, bude střežit vaše srdce i mysl v Kristu Ježíši.

Píseň Svítá 284 (Radujte se, bratři, sestry)